

har flere Grunde dertil. Jeg mener, at lige saa stor Pris, den enkelte maa sætte paa sin personlige Frihed, lige saa stor Pris, den enkelte maa sætte paa, at Samfundet ikke griber ind deri, lige saa nødvendigt er det, at Ansvar et ikke tages fra den enkelte. Frihed og Ansvar er nu en Gang to Ting, der hører sammen, og som nødig maa skilles fra hinanden. Naar man tager Ansvar et fra et Menneske, svækker det vedkommendes Karakter paa mange Maader, og det svækker fremfor alt Selvopholdelsesdriften, og netop det tror jeg, at man, særlig naar man kommer ind i vanskelige Tider, nødig maa gøre.

Men der er en anden Ting, som jeg ogsaa har Lyst til at nævne, og det er det, at naar man skal have en saadan Aldersrente, som her er Tale om, saa vilde man staa langt friere, man vilde staa ligesom med mere Berettigelse overfor Samfundet, naar man selv havde bidraget dertil. Jeg tror, at den enkelte vilde have dobbelt Glæde og i Virkeligheden ogsaa dobbelt Gavn af Aldersrenten, naar vedkommende selv havde bidraget sit dertil gennem Forsikringsprincippet. Saa havde man ikke behov at se til højre eller venstre, saa havde man ydet sit Bidrag, og saa var det naturligt og rigtigt, at man ogsaa krævede den Ret, som Loven vil give.

Men der er flere Ting — og de er af nok saa haandgribelig og praktisk Art —, som gør, at jeg havde ønsket, at dette Princip var blevet gennemført. Det er i hvert Tilfælde saaledes indenfor den Landsdel, jeg har den Ære at repræsentere, at efter Reglerne her i Udkastet kan de allerfleste faa Aldersrente, naar de bliver 65 Aar gamle. Det er muligt, at det er Tilfældet i de fleste Egne af Landet; jeg kender bedst Forholdene hjemme hos os og skal derfor holde mig til dem. Der var inden Krigen en ret betydelig Sparsommelighed i vor Landsdel, de fleste var stræbsomme Mennesker og havde Sans for at lægge lidt hen til Støtte for de gamle Dage. Selv en Arbejder var i Stand til at sammenspare sig en lille Kapital, men Krigen og dens Følger har bevirket, at Kapitalen er tabt. Vi anerkender fuldt ud, at det er en god Hjælp, der er ydet ved den Valutaregulering, den danske Stat har foretaget, men i mange, mange Tilfælde er det dog saadan, at Kapitalen er tabt, det, der var sparet, er forsvundet som Dug for Solen, og derfor vil der være meget faa, der, naar de er 65 Aar, staar med en Kapital af den Størrelse, som er forudsat i Lovforslaget, for at man skal hjælpe sig selv; de allerfleste vil falde ind under Loven og faa Ret til Aldersrente. Derfor kan det ikke undgaas,

at man faar økonomiske Betæneligheder ved Forslagets Konsekvenser. Det er jo lettere at skrive Opskriften paa en Ting end at skaffe Midlerne til at gennemføre den, og det vil blive meget svært for mange Kommuner at skaffe de Midler, som skal bruges i Anledning af denne Lov; det vil ikke blive mindst svært for vore Kommuner, hvor vi maa forudse, at det store Flertal faar Ret til Aldersrente. Ogsaa af økonomiske Hensyn havde jeg altsaa ønsket, at Lovforslaget havde været bygget over Forsikringsprincippet, saa at der derigenem var skaffet noget Tilskud til de økonomiske Byrder, Loven paalægger.

Naar jeg vejer for og imod, er jeg dog glad ved, at Forslaget er kommet frem, og jeg vil meget gerne være med til at arbejde for at faa Loven gennemført i den bedst mulige Skikkelse, men dertil regner jeg, at Forsikringsprincippet gennemføres saadan, at den bærende Tanke i Loven bliver Hjælp til Selvhjælp.

J. P. Larsen: Jeg skal gøre et Par Bemærkninger angaaende den praktiske Side af Lovforslaget. Jeg skal først hæfte mig ved en Bestemmelse, der findes i Lovforslagets § 2, 2det Stykke, sidste Punktum, og som lyder saaledes: „Ej heller maa den økonomiske Stilling være forringet ved hans (hendes) uordentlige eller ødsle Levned eller Forringelsen paa anden lignende Maade være selvforskyldt“. Det er ikke godt at se, hvad der skal forstaaes ved „paa anden lignende Maade“, men ved denne Passus gives der Plads for adskillig Fortolkning, hvad jeg vil finde overmaade uheldigt. Jeg vil i det hele taget altid finde det uheldigt, naar andre Mennesker skal sidde til Doms over, paa hvilken Maade bestemte Personer har levet deres Liv, og jeg tror, man kunde have ladet det have sit Forblivende ved de Bestemmelser, der er i den nugældende Lov, hvorefter ingen aldersunderstøttet maa have betaget sig selv Midlerne til sit Underhold. Jeg tror, denne Bestemmelse er uheldig, og haaber, at den ved Udvalgsbehandlingen kan blive ændret eller helst helt gaa ud.

Jeg skal saa gøre et Par Bemærkninger angaaende de Takster, der er fastsat i Lovforslaget. I al Almindelighed vil der vel ikke være stort at indvende mod, at man gaar til Anvendelsen af faste Takster, og jeg tror i lige Maade, det i mange Kommuner i Landet vil være en Vinding for de Folk, der skal have Understøttelse efter Loven. Men det er nu en Gang saadan, at man kan ikke føre alt ind under bestemte